

2023-2024

Kompetanseplan for oppvekstsektoren

DØNNA KOMMUNE

Kompetanseplan for oppvekstsektoren i Dønna

Innhold

1.0 Bakgrunn	3
2.0 Tilstandsrapport for oppvekstsektoren Dønna kommune 2022	4
3.0 Kompetanseutvikling barnehage og skole.....	5
3.1 Samarbeidspartnere.....	7
4.0 Videre satsing.....	8
4.1 Kompetanseløftet	8
4.1.1 Inndeling i støttenivå	9
4.2 Rekom	11
4.3 Dekom	11
5.0 Plan for forebygging og tidlig innsats	12

1.0 Bakgrunn

Barnehageeier og skoleeier har et ansvar for at barnehagene, skolene og SFO drives i samsvar med gjeldende lov- og regelverk, og skal legge til rette for kompetanseutvikling for sine ansatte.

Den enkelte barnehage- og skoleeier har ansvar for å utvikle en plan for kompetanseutvikling, og gjennomføre tiltak basert på analyse og kartlegging.

Tilskuddsordning for lokal kompetanseutvikling skal bidra til å øke kompetansen og kvaliteten i barnehager, grunnskoler og videregående skoler, i kommuner og fylkeskommuner, og hos universitet og høyskoler.

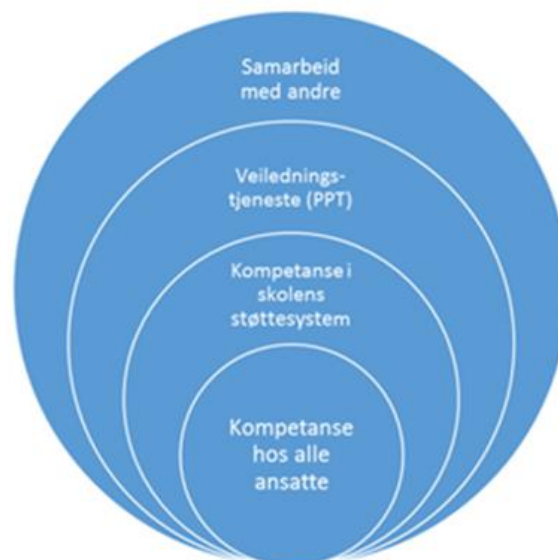
Tilskuddsordningen for lokal kompetanseutvikling omfatter:

- Regional ordning for kompetanseutvikling i barnehage (Rekom)
- Desentralisert ordning for kompetanseutvikling i grunnskole og videregående skole (Dekom)
- Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis (Kompetanseløftet)

For å få tilskuddsmidler gjennom ordningen må følgende tre hovedkriterier være oppfylt:

1. Kompetanseutviklingstiltak er forankret i lokalt definerte behov
2. Midlene skal brukes til barnehage- og skolebasert kompetanseutvikling
3. Tiltakene gjennomføres i partnerskap mellom barnehage- og skoleeier og universitet og høyskoler.

I Dønna kommune har vi felles satsing/kompetanseheving i de kommunale- og de private skoler og barnehager.

Figur 1: Et inkluderende støttesystem

2.0 Tilstandsrapport for oppvekstsektoren Dønna kommune 2022

Den årlige tilstandsrapporten for oppvekst inngår som en del av det ordinære planarbeidet hos barnehage- og skoleeier og har kvalitetsutvikling som siktemål. Det utarbeides mål og tiltak i samarbeid med barnehagene og skolene i kommunen.

	MÅL	TILTAK
Barnehage	<p>Videreføre styrking av tidlig innsats i barnehagen ved vekt på forebyggende arbeid.</p> <p>Videreutvikle samhandlingen mellom barnehagene, helsetjenesten, PP-tjenesten og andre støttetjenester for å styrke forebyggende arbeid og tidlig innsats.</p> <p>Videreutvikle rutiner og arenaer for en systematisk utvikling og faglig styrking av omsorgs- og læringsmiljøet i barnehagene.</p>	<p>Fullføre arbeidet med en overordnet plan (oppvekstplan) for støttesystemet rundt barn i Dønna kommune rettet mot koordinering og kvalitetssikring av arbeidet til barnehager, skoler og SFO, samt eksterne ressurser som.</p> <p>helsestasjon, skolehelsetjeneste, miljøtjeneste, PP-tjenesten, barnevernet med flere</p> <p>Videreutvikle gode kartleggingsrutiner for barn i førskolealder i samarbeid mellom foresatte, barnehagene, helsestasjonen og PP-tjenesten.</p>
Skole	<p>Styrke samhandlingen mellom barnehage, skole og støttesystemet rundt barn som trenger ekstra innsats ved å etablere faste samarbeidsarenaer og kvalitetssikre innholdet i dette arbeidet.</p> <p>Videreutvikle samhandlingen mellom skolene, skolehelsetjenesten, PP-tjenesten og andre støttetjenester for å styrke forebyggende arbeid og tidlig innsats.</p> <p>Styrke tidlig innsats i skolen på 1. – 4. trinn ved å arbeide systematisk med rutiner og praksis for styrket opplæring knyttet til lesing, skriving og regning.</p> <p>Etablere rutiner og arenaer for en systematisk utvikling og faglig styrking av læringsmiljøet i skolene.</p> <p>Arbeide målrettet med trivselstiltak rettet mot elevers læringsmiljø.</p> <p>Arbeide systematisk med å forebygge frafall i videregående opplæring gjennom god og målrettet yrkes- og utdanningsveiledning.</p>	<p>Etablere et lærende nettverk for alle ansatte i barnehagene og lærere på 1. – 4. trinn for erfaringsdeling og kompetanseheving innen tidlig innsats og forebyggende arbeid.</p> <p>Videreutvikle og styrke tilbudet om forelderådgivning for alle foresatte til barn i barnehagene i løpet barnets barnehageperiode.</p> <p>Videreutvikle tilbudet om forelderådgivning spesielt rettet mot bosatte flyktninger.</p> <p>Videreutvikle tilbudet om intensiv opplæring i lesing, skriving og regning for elever som trenger det på 1. – 4. trinn.</p> <p>Ansatte i både barnehager og skoler skal delta i regionale profesjonsfellesskap for å omsette erfaring og kunnskap til ny undervisnings-praksis. Dette arbeidet skal skje i nært samarbeid med våre nabokommuner og RKKYH og UH-sektoren.</p> <p>Videreutvikle og kvalitetssikre det forebyggende miljøarbeidet i skolene, for å sikre elevenes trivsel.</p>

3.0 Kompetanseutvikling barnehage og skole

Den enkelte barnehage- og skoleeier har ansvar for å kartlegge og analysere kompetansebehovet i sine barnehager og skoler. Eierne må sørge for gode medvirkningsprosesser for å ivareta behovene i enhetene, se behov på tvers av barnehage og skole samt se de tre ordningene i helhet. Personalet og de tillitsvalgte i enhetene skal involveres.

Kompetanseutvikling videre vil være en videreføring av de satsingene som det har vært jobbet med i de siste årene. Det er viktig at det er en rød tråd, og at veien som blir valgt bygger på prosesser som er kjørt i den enkelte enhet.

Barnehagesatsing	Mål	Samarbeidspartnere
<p>REKOM: 2021: «Stortingsmelding 6» «Observasjon i barnehagen»</p> <p>2022: «Læringsmiljø»</p> <p>Fagsamlinger, styrernettsverk og besøk i barnehagen av UH</p>	<p>Felles kompetanseheving</p> <p>Veiledning etter kartlegging lokale behov</p> <p>Dele praksisfortellinger på tvers av kommunene</p>	<p>Herøy og Nesna kommune</p> <p>Nord-universitet</p> <p>RKK</p> <p>PPT</p>
<p>Fagnettverk barnehagene i Dønna. (Oppstart 2021)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inkluderende læringsmiljø i praksis. • Regulering og reguleringsvansker • Autoritative og sensitive voksne <p>2 fysiske samlinger i året.</p>	<p>Profesjonelt læringsfelleskap med faglig bistand fra PPT</p>	<p>PPT</p>
Skolesatsing	Mål	Samarbeidspartnere
<p>DEKOM: «Pedagogisk bruk av digitale hjelpemidler».</p> <p>2 kompetansedager hvert skoleår</p> <p>Evalueres høsten 2022.</p> <p>Videre avklaring DEKOM satsing januar 2023.</p>	<p>Utvikle lærernes profesjonsfaglige digitale kompetanse for å utnytte IKT til å styrke elevenes læring.</p> <p>Involvere den enkelte rektor/skole i forhold til valg kompetanseheving.</p> <p>Målgruppe: Alle ansatte i skolene</p>	<p>Herøy og Nesna kommune</p> <p>Nord-universitet</p> <p>RKK</p> <p>PPT</p>
<p>Fagfornyelsen - Kontinuerlig arbeid med læreplanen</p> <p>Ny overordnet del</p>	<p>Lokal prosess - Innføring av nye læreplaner i Kunnskapsløftet</p> <p>Åpne kompetansepakker</p>	<p>Utdanningsdirektoratet</p>

Kompetanseplan for oppvekstsektoren i Dønna

Felles satsing barnehage og skole	Mål	Samarbeidspartnere
<p>Fagnettverk 1.-4.klasse i Dønna. Oppstart 2022:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kartlegging av elevers lese- og skriveutvikling. Observasjon og analyse av læreprosesser knyttet til den første lese- og skriveopplæringen, • Felles kartleggingsrutiner <p>2 fysiske samlinger i året.</p>	<p>Profesjonelt læringsfellesskap med faglig bistand fra PPT</p>	<p>PPT</p>
<p>Pilot: Tett på Ytre Helgeland. «Kompetanseløftet i spesialpedagogikk og inkluderende praksis»</p> <p>Piloten avsluttes februar 2023</p> <p>Videreføring av satsingen våren 2023. Samkjøres med arbeidet med oppvekstreformen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lage plan for kartleggingsverktøy på de tre støttenivåene. • Jobbe med organisering av laget rundt barnet. 	<p>Kommunene skal ha et støttesystem med sømløs samhandling, samt barnehager og skoler med en inkluderende praksis og et lag rundt barna med riktig kompetanse på alle nivå.</p> <p>Målgruppe: Ledere og lagledere i barnehage og skole</p>	<p>Alstahaug, Herøy, Lurøy og Leirfjord kommune.</p> <p>PPT, Statped, SePu og RKK</p>
<p>«Ledelse som fremmer god kvalitet og inkluderende praksis i oppvekstsektoren»</p> <p>3 samlinger på tre dager</p> <p>Avsluttes våren 2023</p>	<p>Et lederutviklings-program som bidrar til strukturer og kulturer for samhandling på tvers av tjenesteeområdene som arbeider med barn, unge og deres familier.</p> <p>Målgruppe: Laget rundt barnet</p>	<p>Herøy og Nesna kommune</p> <p>KS og RKK</p>

3.1 Samarbeidspartnere

Dønna kommune har et forholdsvis lite fagmiljø, og har derfor valgt å samarbeid med kommunene Herøy og Nesna om kompetanseutviklingen i Rekom, Dekom og Kompetanseløftet. Dette betyr at en har fokus på kompetanseutvikling på egen enhet, samtidig som en ser på felles kompetanseheving, der det er naturlig. Dette i form av felles kompetansedager, arbeidsmøter og nettverksbygging.

Når det gjelder Kompetanseløftet så har en hatt et regionalt samarbeid i piloten. Det er gitt signal om at en ønsker årlig regional erfaringsdeling for å dele de gode eksemplene og motivere for videre arbeid.

Partnerskap Nord U

Dønna kommune har valgt å være i partnerskap med Nord U. Nord U skal i partnerskap med kommune bidra til:

- Vurdering av kompetansebehov
- Definere mål
- Vurdere aktuelle tiltak
- Utforme, gjennomføre og evaluere de valgte tiltakene
- Utvikle langsiktige planer

For å forske på kompetansehevingen og den utviklingen som skjer i den enkelte barnehage og skole vil Nord U jobbe aktivt for at satsingen blir et tema for studenter i deres masterutdanning/masteroppgave.

Nord U skal legge til rette for at erfaringene fra partnerskapet skal styrke lærerutdanningene.

PPT Ytre Helgeland

PPT Ytre Helgeland bidrar barnehager og skoler med kompetanseutvikling og organisasjonsutvikling for å legge opplæringen bedre til rette for barn og elever med særskilte behov. PPT er en aktiv samarbeidspartner og støttespiller for barnehager og skoler.

Tjenesten er både målgruppe og bidragsyter i kompetansetiltak og systemarbeid knyttet spesielt mot Kompetanseløftet. Tjenesten skal også motta og utvikle egen kompetanse.

PPT Ytre Helgeland deltar i læringsnettverk med de øvrige PP-tjenestene på Helgeland. Det vil være hensiktsmessig å bruke dette læringsnettverket for å gi PPT mulighet til å utvikle egen kompetanse.

Helgelandsnettverket er organisert etter prinsipp for lærende nettverk basert på bearbeiding av ny kunnskap og erfaringsdeling. Det er formalisert samarbeid mellom PP-tjenestene i Ytre Helgeland, PPT for Rana, PPT for Vefsn Regionen, PPT Sør-Helgeland, PPT for Nordland fylkeskommune, Nord Universitet avd. Nesna og Statped.

PPT Ytre Helgeland ved leder har ledet arbeidet med piloten «Kompetanseløftet i spesialpedagogikk og inkluderende praksis»

Studiesenter RKK Ytre Helgeland

RKK Ytre Helgeland bidrar med koordinering og praktisk bistand av kompetansehevingstiltak i satsingene.

4.0 Videre satsing

Det er et mål at Kompetanseløftet, Rekom og Dekom skal samkjøres. Men på grunn av inndelingen i tre ulike tilskuddsordninger vil de ulike satsningene bli delt noe opp i kompetanseplanen, selv om temaene og tiltakene henger sammen.

«Kompetanseløftet i spesialpedagogikk og inkluderende praksis» er utgangspunktet for valg av felles satsingsområde: «Inkluderende barnehagemiljø» og «Inkluderende praksis».

Utdanningsdirektoratet har utarbeidet kompetansepakken «Inkluderende praksis». Denne vil brukes i tillegg i barnehage, SFO og skole til å styrke satsingen mellom felles faglige samlinger. Kompetansepakken inneholder følgende moduler:

- Om inkluderende praksis
- Kultur for mangfold
- Tidlig innsats og gode overganger
- Tilpasse og tilrettelegge

4.1 Kompetanseløftet

Om alle barn og unge med behov for tilrettelegging skal få realisert sitt potensial for læring, er det viktig at alle barnehager og skoler har et fleksibelt og effektivt støttesystem. Støtte-systemet skal inngå i den daglige drift og realiseres automatisk når et barn, en elev eller en elevgruppe har behov for særskilt tilrettelegging.

Det videre arbeidet med kompetanseløftet vil ha fokus på kompetanseheving og organisering av støttesystemet:

- Økt kompetanse på å avdekke barn med særskilte behov (Plan for kartleggingsverktøy på de ulike støttenivåene)
- Øke kompetansen på høyfrekvente vansker (atferdsproblemer, konsentrasjonsvansker, dysleksi, dyskalkuli, lese-, skrive- og regnevansker og minoritetsspråklige barn og unge med språklige utfordringer)
- Samhandling mellom barnehage/SFO/skole og støtteinstanser satt i system
- Plan for forebygging og tidlig innsats
- Gode rutiner på overganger

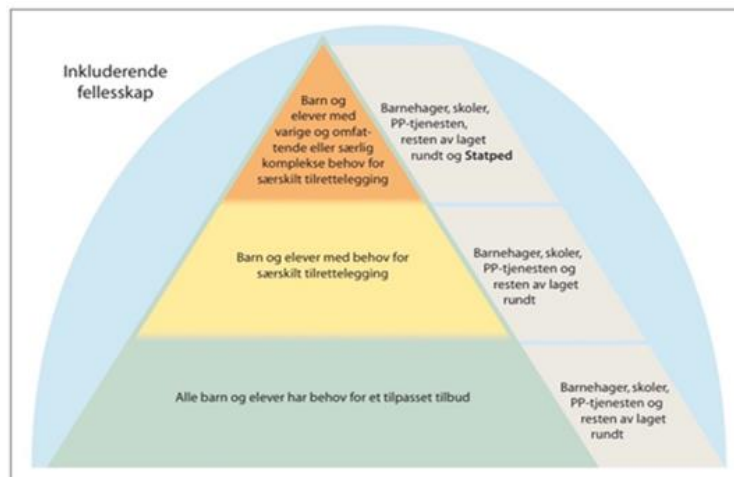
Støttesystemet vil bestå av tiltak og strategier som:

- Kartleggingssystemer som avdekker om barn, har utfordringer med læring i barnehagen og skolen – Plan med årshjul for kartlegging på de ulike støttenivåene
- Spesialpedagoger som arbeider fleksibelt i klasser, grupper og i noen tilfeller med enkeltbarn. Felles spesialpedagog for alle de tre barnehagene (inkludert den private barnehagen)
- Arbeid med kompetansepakken «Inkluderende praksis» (Udir)
- Trening av sosiale ferdigheter - MOT
- Systematisk to-lærersystem i enkeltfag. Intensive kurs for barn og unge med behov for særskilt tilrettelegging
- Elevtjeneste – miljøveileder og skolehelsetjeneste.
- Profesjonelle læringsfellesskap som drøfter læring og utvikling for enkeltbarn og klasser/grupper – på lagene. Bruk av pedagogisk analyse som verktøy.
- Differensiert læremidler – digitale hjelpemidler
- Etablere fast arena for tverrfaglige møter/utvikle Hjelpetjenesten
- Lage gode systemer for å fremme barnets stemme

Kompetanseplan for oppvekstsektoren i Dønna

Ansatte som daglig møter barn i barnehage, SFO og skole, skal få tilstrekkelig støtte, kompetanse og veiledning gjennom:

- Nødvendig individuell og kollektiv kompetanseheving
- Lærere/personell med spesifikk kompetanse tilknyttet elever med særskilte behov som veileder og støtter andre lærere og ansatte
- Kommunal pedagogisk veiledningstjeneste tilknyttet skolen (PP-tjeneste, skolehelsetjeneste o.l.)
- Statlig støttesystem (Statped)

Figur 7.1 Innsats rettet mot tre nivåer av behov

Nord U skal være med å uforme, gjennomføre og evaluere de valgte kompetansehevingstiltakene.

I 2023-2024 vil det være fokus på å heve kompetansen på høyfrekvente vansker slik at alle elever er sikret tilpasset opplæring i fellesskap med andre. Denne kompetansehevingen skjer i samarbeid med PPT Ytre Helgeland.

PPT Ytre Helgeland skal bidra med utforming av plan for kartlegging på de ulike støttenivåene, veiledning i organisering av støttetiltakene og sikre gode rutiner for overgangene.

4.1.1 Inndeling i støttenivå

Støttenivå 1: Tiltak i det ordinære pedagogiske tilbudet for alle

Støttenivå 2: Ekstra tiltak i det ordinære pedagogiske tilbudet

Støttenivå 3: Omfattende, varige og intensive individuelle tiltak.

Støttenivå 1: Tiltak i det ordinære pedagogiske tilbudet for alle

Det er avgjørende at den daglige pedagogiske praksisen alle barn møter, er av høy kvalitet, og at flest mulig barn får en tilpasset og likeverdig opplæring i inkluderende fellesskap. Behovet for støtte og hjelp vil også være mindre når det daglige pedagogiske arbeidet holder høy kvalitet.

Kompetanseplan for oppvekstsektoren i Dønna

Ved bruk av pedagogisk analyse kan en analysere om det er faktorer ved det ordinære opplæringstilbudet som opprettholder barns behov for støtte. Tiltak som utvikles og iverksettes vil være rettet inn mot det ordinære opplæringstilbudet.

Når det gjelder elevenes manglende læringsutbytte, er det viktig at barna får den hjelpen de trenger, raskt. Det forutsetter et godt samarbeid med andre tjenester og at kompetansen er nær barna i et inkluderende fellesskap.

Støttenivå 2: Ekstra tiltak i det ordinære pedagogiske tilbudet

Mange barn har i kortere eller lengre perioder behov for særskilt tilrettelegging utover det ordinære opplæringstilbudet. Ut fra forskning ser det ut til at dette gjelder om lag 15–25 prosent av elevene.

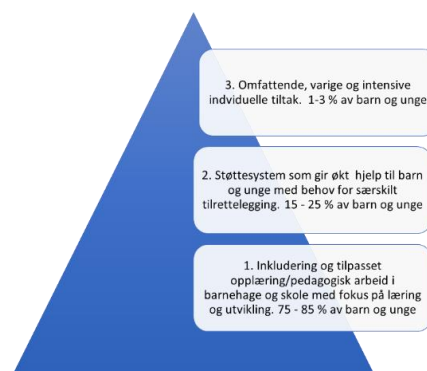
Støttesystem på nivå 2 skal sikre at alle elever mottar støtte og hjelp til å lære så snart de opplever problemer med faglig og/eller sosial læring. Dette støttesystemet er ikke et tilbud du blir sendt til, men et system som sikrer deg tilpasset opplæring og læring i fellesskapet med andre.

Støttenivå 3: Omfattende, varige og intensive individuelle tiltak.

Noen barn har individuelle forutsetninger for læring som innebærer at de har behov for varig og omfattende individuell tilrettelegging. Dette vil utgjøre ca. 1–3 prosent av barna i et årskull. Disse barna vil ikke få tilstrekkelig hjelp gjennom det pedagogiske støttesystemet som vil eksistere i barnehager og skoler, men ha behov for tiltak og strategier som i liten grad kan realiseres uten en form for sterk individuell tilrettelegging.

Selv om tiltakene på nivå 3 er individuelle, skal de så langt som mulig foregå i fellesskapet med andre barn. På nivå 3 kreves det en helt systematisk tilnærming der utgangspunktet er data om barns utfordringer innhentet gjennom støttesystemets kartleggingsressurser. Det skal på bakgrunn av dette, analyseres og utvikles spesifikke pedagogiske tiltak. Disse tiltakene som kan være spesialhjelp eller spesialundervisning, må gjennomføres med høy grad av integritet og med kontinuerlig registrering og oppfølging av barnets progresjon i læring. Om ikke nødvendig progresjon i læring oppnås, skal tiltakene endres og utprøves på nytt.

Når det gjelder utvikling og iverksetting av tiltak på støttenivå 3, vil de som oftest basere seg på utredninger som gjennomføres av den lokale pedagogiske veiledningstjenesten i samarbeid med habiliteringstjenesten og barne- og ungdomspsykiatrien.

Figur 2: Inndeling støttenivå

4.2 Rekom

Rekom-satsingen bygges opp rundt arbeidet med kompetansepakke (Udir), fagsamlinger, digital oppfølging med styrenettverk og fysiske besøk i barnehagene.

Nord U gir tilbud om veiledning til barnehagene i tema som er plukket ut etter lokale behov. Mellom fagsamlingene skal det gjennomføres mellomarbeid. I fagsamlingene legges det opp til faglig påfyll, refleksjon i egen barnehage og deling av relevante praksisfortellinger. Det vil også etableres nettverk mellom barnehager i forhold til innmeldte behov.

Det gjennomføres to felles kompetansedager årlig for alle barnehagene i kommunene Dønna, Herøy og Nesna. Tema for den felles satsingen er «Inkluderende barnehagemiljø». Dette samkjøres med satsingen på Kompetanseløftet.

Oversikt over felles kompetansedager barnehageåret 2023-2024:

Tidspunkt	Fagligansvarlig	Tema
10.november 2023	Nord U	Inkluderende barnehagemiljø
12.april 2024	PPT	

4.3 Dekom

Dekom-satsingen vil fortsette med felles kompetanseheving med kommunene Herøy og Nesna. Satsingen samkjøres med Kompetanseløftet, og bidrar til videreføring av tidligere Dekom-satsingen «Pedagogisk bruk av digitale hjelpemidler» og piloten «Tett på». Tema for satsingen er «Inkluderende praksis».

Kompetansehevingen gjennomføres ved arbeid med kompetansepakken «Inkluderende praksis (Udir), fagsamlinger, rektornettverk og fysiske besøk på skolene. Mellom fagsamlingene avtales det mellomarbeid slik at en kan dele relevante praksisfortellinger under fagsamlingene.

Det gjennomføres to felles fagsamlinger årlig for alle skolene i Dønna, Herøy og Nesna. Nord U bidrar med faglig innhold etter innspill fra skolene. PPT Ytre Helgeland inviteres inn slik at vi sikrer en samkjørt kompetanseheving.

Barnehage og skoleeier skal samarbeide tett med UH for å analysere/vurdere behov, i planlegging, gjennomføring og evaluering av tiltak. Det medfører regelmessige møter. Erfaringen fra tidligere Rekom/Dekom-satsing gjør at det legges inn også noen felles arbeidsmøter der UH, barnehage- og skoleeier, PPT og rektorer/styrere deltar.

Oversikt over felles kompetansedager skoleåret 2023-2024:

Tidspunkt	Fagligansvarlig	Tema
17.november 2023	Nord U	Inkluderende praksis
2.april 2024	PPT	

5.0 Plan for forebygging og tidlig innsats

Oppvekstreformen (barnevernsreformen) trådte i kraft 1.1.2022, og i den forbindelse skal kommunen vedta en plan for kommunens arbeid for å forebygge omsorgssvikt og atferdsproblemer.

Dette vil bidra til en overordnet forankring av det forebyggende tilbudet og fordelingen av kommunens ressurser til dette arbeidet. Planen vil dessuten være et viktig verktøy for å sikre forpliktende og systematisk innsats for å legge til rette for helhetlige tjenester. Planen for det forebyggende arbeidet skal inneholde en beskrivelse av overordnede mål og strategier for det helhetlige tjenestetilbudet, hvordan ansvaret skal fordeles mellom etatene, hvordan oppgaveløsningen skal organiseres og hvordan ulike etater skal samarbeide. Arbeidet er godt i gang og i løpet av våren skal plan for forebygging og tidlig innsats ferdigstilles.

Tiltak gjennom tilskuddsordningen, både regional- og desentralisert ordning og kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis, sees i sammenheng med denne planen for forebygging og tidlig innsats. Denne planen vil være et viktig verktøy for å sikre forpliktende og systematisk innsats for å legge til rette for helhetlige tjenester.

